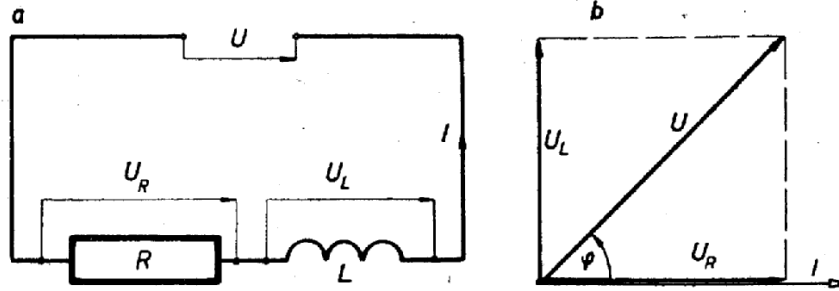

VI – 3. SLOŽENÝ OBVOD STŘÍDAVÉHO PROUDU

1. Sériové obvody

Příklad 17. Na svorkách indukční cívky je napětí $U = 120$ V. Jaké je napětí U_L na indukčním odporu (indukčnosti), je-li zapojen v sérii s činným (ohmickým) odporem R na zdroj střídavého proudu a napětí na činném odporu $U_R = 95,4$ V?

Obr. VI-9

Řešení. Zapojení činného a indukčního odporu v sérii ukazuje obr. VI-9a. Napětí U_L vypočteme z vektorového diagramu (tzv. trojúhelníku napětí) podle obr. VI-9b. Užijeme dva způsoby řešení:

$$a) U_L = \sqrt{U^2 - U_R^2} = \sqrt{120^2 - 95,4^2} = \sqrt{5\,299} = 72,8 \text{ [V]}$$

$$b) \cos \varphi = \frac{U_R}{U} = \frac{95,4}{120} = 0,795, \varphi = 37^\circ 20'$$

$$U_L = U \cdot \sin \varphi = 120 \cdot 0,6065 = 72,8 \text{ [V]}$$

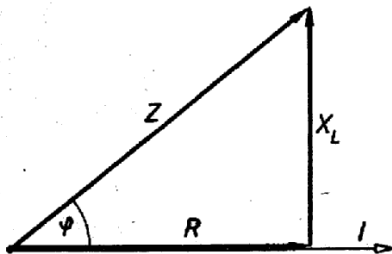
Příklad 18. Zdánlivý odpor (impedance) obvodu střídavého proudu $Z = 0,4 \Omega$, úhel fázového posunu mezi proudem a napětím $\varphi = 41^\circ 40'$. Jaký je činný odpor R a indukční odpor X_L , jsou-li zapojeny v sérii?

Řešení. Vztah mezi odpory R , X_L a Z při sériovém zapojení činného a indukčního odporu v obvodu střídavého proudu ukazuje vektorový diagram (tzv. trojúhelník odporů) na obr. VI-10. Protože $\cos \varphi = \frac{R}{Z}$ a $\sin \varphi = \frac{X_L}{Z}$, platí:

$$R = Z \cdot \cos \varphi = 0,4 \cdot 0,7470 = 0,299 \text{ [\Omega]}$$

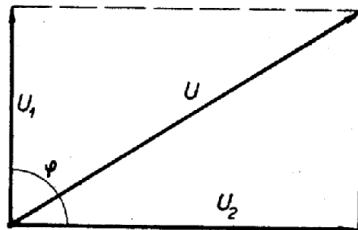
$$X_L = Z \cdot \sin \varphi = 0,4 \cdot 0,6648 = 0,266 \text{ [\Omega]}$$

Obr. VI-10

63. Vypočítejte napětí U_R na činném odporu cívky, jestliže svorkové napětí $U = 120$ V a napětí na indukčním odporu $U_L = 100$ V (obr. VI-9b).
64. Jakou hodnotu má činný odpor R v obvodu střídavého proudu, je-li v sérii zapojen s indukčním odporem $X_L = 0,36 \Omega$ a zdánlivý odpor obvodu $Z = 0,448 \Omega$ (obr. VI-10)?
65. Činný odpor $R = 3 \Omega$ je v obvodu střídavého proudu zapojen do série s indukčním odporem X_L . Jak velký je odpor X_L , jestliže zdánlivý odpor obvodu $Z = 6,96 \Omega$ (obr. VI-10)?
66. V obvodu střídavého proudu je v sérii zapojen činný odpor $R = 1,5 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 2 \Omega$. Jak velký je zdánlivý odpor obvodu Z ? Použijte diagram VI-10.
67. Podle vektorového diagramu na obr. VI-9b vypočítejte úbytek napětí U_L na indukčním odporu, jestliže svorkové napětí $U = 120$ V a úhel fázového posunu $\varphi = 38^\circ$.
68. Vypočítejte zdánlivý odpor Z indukční cívky, má-li indukční odpor $X_L = 1,76 \Omega$ a fázový úhel $\varphi = 55^\circ$ (obr. VI-10).
69. Svorkové napětí střídavého obvodu $U = 220$ V, napětí na ohmickém odporu $U_R = 120$ V. Z trojúhelníku napětí (obr. VI-9b) vypočítejte napětí U_L na indukčním odporu.
70. Jak velký je úbytek napětí U_R na činném odporu cívky, má-li svorkové napětí $U = 120$ V a úhel fázového posunu mezi proudem a napětím $\varphi = 36^\circ 10'$ (obr. VI-9b)?
71. V obvodu střídavého proudu je zapojen činný odpor $R = 7,3 \Omega$. Podle obr. VI-10 vypočítejte zdánlivý odpor obvodu Z , jestliže úhel fázového posunu $\varphi = 42^\circ$.
72. Indukční cívka má ohmický odpor $R = 0,84 \Omega$ a zdánlivý odpor $Z = 1,36 \Omega$. Vypočítejte účinník $\cos \varphi$ a úhel fázového posunu φ .
73. V obvodu střídavého proudu ($f = 50$ Hz) je zapojena cívka s činným odporem $R = 100 \Omega$ a indukčností $L = 5$ H. Jaké musí být napětí U , má-li cívku procházet proud $I = 10^{-2}$ A? (Vypočítejte postupně X_L , Z a U .)
74. Cívka má činný odpor $R = 200 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 600 \Omega$. Jaký proud I teče cívkou, je-li připojena na zdroj střídavého napětí $U = 220$ V? (Vypočítejte Z a použijte Ohmův zákon.)
75. Na jaké střídavé napětí U je připojena cívka s činným odporem $R = 300 \Omega$ a s indukčním odporem $X_L = 780 \Omega$, teče-li vinutím cívky proud $I = 0,263$ A? (Vypočítejte nejprve odpor Z .)
76. Zjistěte početně i graficky výsledné střídavé napětí U obvodu napá-

jeného ze dvou zdrojů o napětí $U_1 = 72 \text{ V}$ a $U_2 = 96 \text{ V}$, spojených za sebou, jestliže U_1 předbíhá U_2 o fázový úhel $\varphi = 90^\circ$ (obr. VI-11).

Obr. VI-11

77. Podle obrázku VI-14 vypočítejte napětí U_2 , jestliže $U_1 = 120 \text{ V}$ a výsledné střídavé napětí obvodu $U = 220 \text{ V}$.

78. Výsledné střídavé napětí obvodu napájeného ze dvou zdrojů $U = 120 \text{ V}$ (obr. VI-11). Vypočítejte napětí U_1 prvního zdroje, má-li druhý napětí $U_2 = 75 \text{ V}$. Proveďte též grafické řešení.

79. Jaká indukčnost L je zapojena do obvodu střídavého proudu v sérii s činným odporem $R = 500 \Omega$, jestliže při kmitočtu $f = 50 \text{ Hz}$ je úhel fázového posunu mezi proudem a napětím $\varphi = 45^\circ$? (Vypočítejte postupně odpor Z , odpor X_L a indukčnost L .)

Příklad 21. Činný odpor cívky $R = 50 \Omega$, její indukčnost $L = 0,1 \text{ H}$. Jak velký proud I protéká vinutím cívky, je-li zapojena

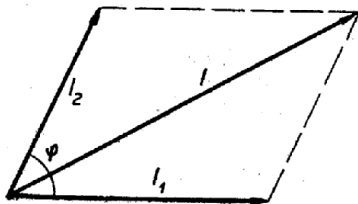
- na stejnosměrné napětí $U = 220 \text{ V}$,
- na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$?

Řešení. a) $I = \frac{U}{R} = \frac{220}{50} = 4,4 \text{ [A]}$

b) $Z = \sqrt{R^2 + (2\pi fL)^2} = \sqrt{50^2 + (6,28 \cdot 50 \cdot 0,1)^2} = \sqrt{50^2 + 31,4^2} = \sqrt{3486} = 59 \text{ [\Omega]}$

$I = \frac{U}{Z} = \frac{220}{59} = 3,72 \text{ [A]}$

Příklad 22. Z vektorového diagramu proudů (obr. VI-12) máme vypočítat výsledný střídavý proud obvodu I (bez zřetele k úbytku napětí), známe-li složky $I_1 = 19 \text{ A}$, $I_2 = 12,6 \text{ A}$ a fázový úhel $\varphi = 60^\circ$.

Řešení. Protože výsledný proud I je úhlopříčkou rovnoběžníku, vypočteme jeho velikost jako stranu obecného tupouhelného trojúhelníku.

Obr. VI-12

Užitím kosinové věty dostaneme:

$$I = \sqrt{I_1^2 + I_2^2 - 2 \cdot I_1 \cdot I_2 \cdot \cos \varphi} = \sqrt{19^2 + 12,6^2 + 2 \cdot 19 \cdot 12,6 \cdot 0,5} = \sqrt{361 + 158,76 + 239,4} = \sqrt{759,16} = 27,55 \text{ [A]}$$

Protože $\cos 120^\circ = -\cos 60^\circ = -0,5$, dostali jsme po dosazení do členu $-2 \cdot I_1 \cdot I_2 \cdot \cos \varphi$ kladné číslo 239,4. Přibližné řešení získáme též graficky.

80. Cívka s činným odporem $R = 200 \Omega$ a indukčním odporem $X_L = 800 \Omega$ je připojena na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$. Jaký proud I teče vinutím cívky?

81. Vypočítejte indukční odpor X_L a zdánlivý odpor Z cívky připojené na střídavý zdroj ($f = 50 \text{ Hz}$), jestliže činný odpor cívky $R = 250 \Omega$ a její indukčnost $L = 1,5 \text{ H}$.

82. Vypočítejte kmitočet f střídavě elektromotorické síly, jestliže při sériovém zapojení cívky s indukčností $L = 3 \text{ H}$ a činného odporu $R = 1 \text{ k}\Omega$ je celkový odpor obvodu $Z = 1520 \Omega$.

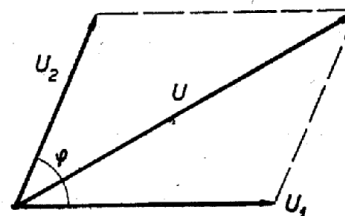
83. Cívkou s činným odporem $R = 160 \Omega$ a indukčností $L = 0,1 \text{ H}$ prochází po připojení na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$ proud $I = 1 \text{ A}$. Jaký je kmitočet f ? (Nejprve určete Z a X_L .)

84. Po připojení na zdroj střídavého proudu s kmitočtem $f = 50 \text{ Hz}$ je činný odpor cívky $R = 25 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 15 \Omega$. Jaká je indukčnost L cívky? Vypočítejte fázový posun φ mezi proudem a napětím.

85. Cívka s činným odporem $R = 100 \Omega$ a indukčností $L = 0,5 \text{ H}$ je zapojena: a) na stejnosměrné napětí $U = 220 \text{ V}$, b) na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$.

Jaký proud I teče cívkou v prvním a druhém případě?

86. Vypočítejte výsledné napětí U obvodu, v němž jsou sériově zapojeny zdroje střídavého napětí s amplitudami $U_1 = 220 \text{ V}$, $U_2 = 120 \text{ V}$, posunutá vzájemně o fázový úhel $\varphi = 60^\circ$ (obr. VI-13). Pro kontrolu použijte též grafické řešení.

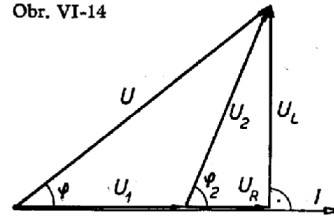
87. Podle diagramu na obr. VI-13 vypočítejte výsledné napětí U obvodu, v němž jsou zapojena střídavá napětí $U_1 = 126 \text{ V}$ a $U_2 = 190 \text{ V}$, fázově posunutá o úhel $\varphi = 60^\circ$.

Obr. VI-13

88. Znázorněte vektorový diagram pro elektromotorické síly $E_1 = 120 \text{ V}$, $E_2 = 140 \text{ V}$, vzájemně posunutě o fázový úhel $\varphi = 30^\circ$. Vypočítejte výslednou elektromotorickou sílu E a proveďte kontrolu pomocí grafického řešení.

89. Podle vektorového diagramu na obr. VI-14 vypočítejte úbytek napětí U_2 tlumivky připojené na střídavý zdroj s napětím $U = 220 \text{ V}$, jestliže úbytek napětí v materiálu (v mědi) $U_1 = 24 \text{ V}$ a účinník $\cos \varphi = 0,3$.

Obr. VI-14

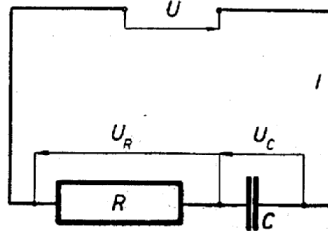
90. Podle diagramu na obr. VI-12 vypočítejte výsledný proud I v obvodu (bez zřetele k úbytku napětí), jestliže $I_1 = 10 \text{ A}$, $I_2 = 18 \text{ A}$ a úhel fázového posunu $\varphi = 57^\circ 30'$.

91. Podle diagramu na obr. VI-13 vypočítejte účinník $\cos \varphi$ a úhel fázového posunu φ , jestliže napětí $U_1 = 45 \text{ V}$ a $U_2 = 95,8 \text{ V}$ dávají výsledné střídavé napětí $U = 110 \text{ V}$.

92. Tlumivka je připojena na střídavý zdroj s napětím $U = 220 \text{ V}$, úbytek napětí na činném odporu (v mědi) $U_1 = 20 \text{ V}$. Z diagramu na obr. VI-14 vypočítejte úbytek napětí U_2 v tlumivce, jestliže úhel fázového posunu $\varphi = 72^\circ 30'$.

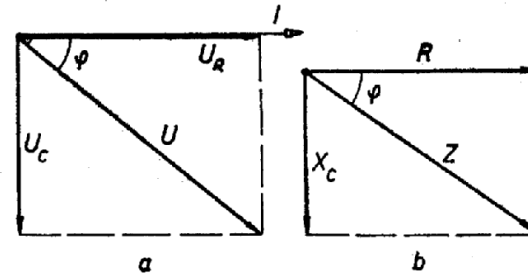
Příklad 23. Činný odpor $R = 500 \Omega$ a kondenzátor o kapacitě $C = 20 \mu\text{F}$ jsou v sérii zapojeny na zdroj střídavého proudu s kmitočtem $f = 50 \text{ Hz}$. Jaký je zdánlivý odpor Z ?

Řešení. Sériové zapojení činného odporu R a kapacity C ukazuje obr. VI-15.

Obr. VI-15

Obr. VI-16

Podle vektorových diagramů (trojúhelníků) na obr. VI-16a, b platí vztahy:

$$U = I \cdot Z = \sqrt{U_R^2 + U_C^2} = I \cdot \sqrt{R^2 + X_C^2}$$

$$Z = \frac{U}{I} = \sqrt{R^2 + X_C^2} = \sqrt{R^2 + \left(\frac{1}{\omega C}\right)^2}$$

$$X_C = \frac{1}{2\pi f C} = \frac{1}{2 \cdot 3,14 \cdot 50 \cdot 20 \cdot 10^{-6}} = \frac{10}{6280} = 159 \text{ } [\Omega]$$

$$Z = \sqrt{500^2 + 159^2} = \sqrt{275300} = 525 \text{ } [\Omega]$$

Příklad 24. Cívka s činným odporem $R = 3 \Omega$ je zapojena v sérii s kondenzátorem do obvodu střídavého proudu (obr. VI-15). Jak velký je zdánlivý odpor Z obvodu, jestliže indukční odpor cívky $X_L = 20 \Omega$ a kapacitní odpor kondenzátoru $X_C = 10 \Omega$?

Řešení. Pro sériové zapojení činného odporu, indukčnosti a kapacity v obvodu střídavého proudu (obr. VI-17) platí:

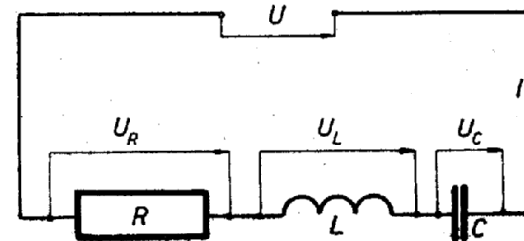
$$U = I \cdot Z = \sqrt{U_R^2 + (U_L - U_C)^2} \quad (\text{obr. VI-18a})$$

Podle diagramu na obr. VI-18b platí:

$$Z = \frac{U}{I} = \sqrt{R^2 + (X_L - X_C)^2}$$

$$Z = \sqrt{3^2 + (20 - 10)^2} = \sqrt{3^2 + 10^2} = \sqrt{109} = 10,44 \text{ } [\Omega]$$

Obr. VI-17

Příklad 25. Na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$ jsou v sérii zapojeny činný odpor $R = 500 \Omega$, cívka s indukčností $L = 5 \text{ H}$ a kondenzátor s kapacitou $C = 10 \mu\text{F}$ (obr. VI-17). Jaký proud I teče obvodem?

Řešení. Podle diagramu (trojúhelníku odporů) na obr. VI-18b platí:

$$Z = \sqrt{R^2 + (X_L - X_C)^2} = \sqrt{R^2 + \left(\omega L - \frac{1}{\omega C}\right)^2}$$

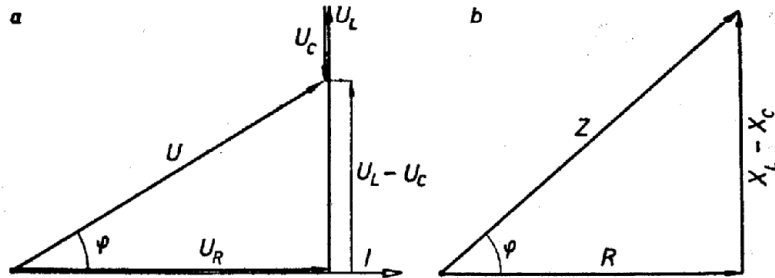
$$Z = \sqrt{500^2 + \left(314,5 - \frac{1}{314 \cdot 10^{-5}}\right)^2} = \sqrt{500^2 + 1252^2} =$$

$$= \sqrt{1\,817\,500} = 1\,350 \text{ } [\Omega]$$

$$I = \frac{U}{Z} = \frac{220}{1\,350} = 0,163 \text{ } [\text{A}]$$

Užitím vztahů z příkladů 24 a 25 můžeme pro výpočet svorkového napětí zapsat:

$$U = I \cdot Z = I \cdot \sqrt{R^2 + \left(\omega L - \frac{1}{\omega C}\right)^2}$$

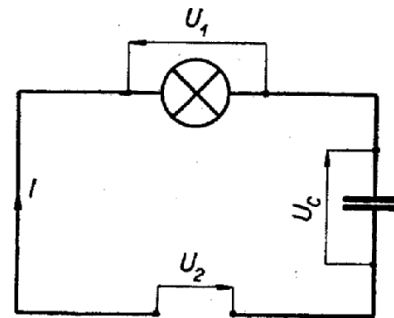

Obr. VI-18

93. Činný odpor $R = 200 \Omega$ a kondenzátor s kapacitou $C = 10 \mu\text{F}$ jsou v sérii zapojeny na zdroj střídavého proudu s kmitočtem $f = 50 \text{ Hz}$. Jak velký je zdánlivý odpor Z obvodu?
94. Na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$ je v sérii zapojen činný odpor $R = 200 \Omega$ a kondenzátor s kapacitou $C = 4 \mu\text{F}$. Vypočítejte impedanci Z a proud I obvodu.
95. V obvodu střídavého proudu je sériově zapojen činný odpor $R = 3 \Omega$, indukční odpor $X_L = 15 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 12,4 \Omega$. Vypočítejte zdánlivý odpor (impedanci) Z obvodu.

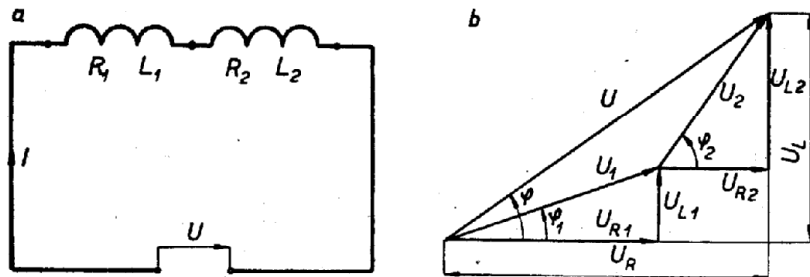
96. Jakou velikost má úhel fázového posunu φ střídavého obvodu, v němž jsou sériově zapojeny činný odpor $R = 75 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 86 \Omega$? (Vypočítejte nejprve impedanci Z).
97. Vypočítejte účinník $\cos \varphi$ a úhel fázového posunu φ střídavého obvodu, v němž je činný odpor $R = 120 \Omega$ a kondenzátor s kapacitou $C = 12,5 \mu\text{F}$ v sérii zapojen na napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$.
98. Cívka s indukčností $L = 2 \text{ H}$, činný odpor $R = 40 \Omega$ a kondenzátor s kapacitou $C = 3 \mu\text{F}$ jsou v sérii zapojeny na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$. Vypočítejte:
- zdánlivý odpor (impedanci) Z cívky,
  - napětí U_L na cívce,
  - napětí U_C na kondenzátoru.
- Obvodem teče proud $I = 1,5 \text{ A}$.

99. Činný odpor $R = 120 \Omega$, cívka s indukčností $L = 6 \text{ H}$ a kondenzátor s kapacitou $C = 2 \mu\text{F}$ jsou v sérii zapojeny na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$. Jaký proud I teče obvodem?
100. V proudovém obvodu je sériově zapojen činný odpor $R = 500 \Omega$ a kondenzátor s kapacitou $C = 25 \mu\text{F}$. Jak velký proud I protéká obvodem, je-li napětí střídavého zdroje $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$?
101. Na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$ jsou v sérii zapojeny činný odpor $R = 1 \text{ k}\Omega$, cívka s indukčností $L = 3,5 \text{ H}$ a kondenzátor s kapacitou $C = 8 \mu\text{F}$. Jaký proud I teče obvodem?
102. Kapacita $C = 1 \mu\text{F}$, indukčnost $L = 150 \text{ mH}$ a činný odpor $R = 10 \Omega$ jsou paralelně připojeny na střídavé napětí $U = 120 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$. Vypočítejte zdánlivý odpor Z , napětí na cívce a napětí na kondenzátoru, teče-li obvodem proud $I = 0,5 \text{ A}$.
103. Žárovku pro napětí $U_1 = 120 \text{ V}$, příkon $P = 100 \text{ W}$ máme připojit na střídavé napětí $U_2 = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$. Jakou kapacitu C musí mít kondenzátor zapojený do série s žárovkou, jestliže proud v obvodu $I = 0,25 \text{ A}$ a činný odpor žárovky $R = 500 \Omega$? Schéma zapojení ukazuje obrázek VI-19.

Obr. VI-19

104. Vypočítejte kapacitní odpor X_C střídavého obvodu, v němž je v sérii zapojena cívka s činným odporem $R = 20 \Omega$ a indukčním odporem $X_L = 55 \Omega$ spolu s kondenzátorem. Při napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$, teče obvodem proud $I = 4 \text{ A}$.
105. Na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$ je v sérii zapojen činný odpor $R = 25 \Omega$, cívka s indukčností $L = 2 \text{ H}$ a kondenzátor s kapacitou $C = 10 \mu\text{F}$. Jaký proud I teče obvodem a jaký je účinník $\cos \varphi$? (Nejprve určete odpor Z .)
106. Vypočítejte účinník $\cos \varphi$, fázový úhel φ a proud I tekoucí sériovým obvodem s činným odporem $R = 200 \Omega$ a kapacitou $C = 30 \mu\text{F}$ při zapojení na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$.
107. Vypočítejte impedanci Z a fázový posun φ mezi proudem a napětím, jestliže na zdroj střídavého proudu ($f = 50 \text{ Hz}$) je v sérii zapojen činný odpor $R = 300 \Omega$ a kondenzátor s kapacitou $C = 10 \mu\text{F}$.

Obr. VI-20

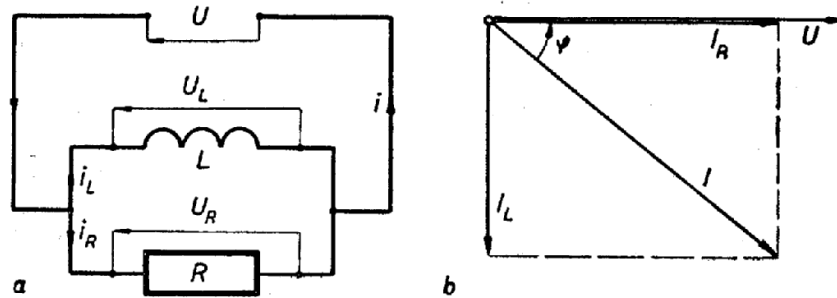
108. Na obr. VI-20 a je schéma sériového zapojení dvou cívek, příslušný vektorový diagram ukazuje obr. VI-20b. Cívky mají indukčnosti $L_1 = 25 \text{ mH}$, $L_2 = 50 \text{ mH}$ a činné odpory $R_1 = 7 \Omega$, $R_2 = 5 \Omega$. Vypočítejte napětí U_1 a U_2 na cívkách, jsou-li zapojeny na střídavý zdroj $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$.
109. Podle obr. VI-20b vypočítejte účinník $\cos \varphi$ a úhel fázového posunu φ mezi proudem a svorkovým napětím při sériovém spojení dvou cívek v obvodu střídavého proudu, jestliže výsledné napětí na činných odporech cívek $U_R = 10 \text{ V}$ a výsledné napětí na indukčních odporech cívek $U_L = 20 \text{ V}$.

KAPITOLA VI.

1. 50 Hz 2. 10^{-8} s 3. $188,4 \text{ rad/s}$ 4. 50 Hz 5. 24 pólů 6. 25 Hz 7. 50 Hz
 8. 500 ot/min 9. 311 V 10. 120 V 11. $42,4 \text{ A}$ 12. $31,3 \text{ kV}$ 13. $21,2 \text{ A}$
 14. $70,7 \text{ A}$ 15. 242 V 16. $125,6 \text{ V}$ 17. $1,25 \text{ V}$ 18. 200 závitů 19. $11,5 \text{ m/s}$
 20. 1 T 21. $15,7 \text{ V}$ 22. 80 závitů 23. 72 Ah 24. 314 V 25. $41,4 \%$ 26.
 Graf přímé úměrnosti 27. Graf přímé úměrnosti 28. $1,1 \text{ A}$, $1,555 \text{ A}$,
 $0,993 \text{ A}$ 29. Graf funkce $y = k/x$ 30. 170 V , $7,07 \text{ A}$, 167 rad/s , $1/25 \text{ s}$
 31. $1,7 \text{ A}$, $1,08 \text{ A}$ 32. $3,18 \cdot 10^{-3} \text{ Wb}$, $4 \cdot 10^{-2} \text{ T}$ 33. $246,5 \text{ V}$, 157 V ,
 219 A 34. $31,4 \Omega$ 35. 157 V 36. $12,7 \text{ mH}$ 37. $3 \cdot 140 \Omega$ 38. 28 mH 39. 191 A
 40. 50 Hz 41. $0,1 \text{ H}$ 42. $1,59 \text{ H}$ 43. 500 Hz 44. $78,5 \text{ V}$ 45. $18,84 \Omega$,
 $6,37 \text{ A}$ 46. 110 V 47. $3 \cdot 140 \Omega$, $0,07 \text{ A}$, $0,099 \text{ A}$, $15,4 \text{ W}$ 48. $549,5 \Omega$,
 $0,4 \text{ A}$ 49. $44,8 \Omega$, $4,91 \text{ A}$ 50. $318,4 \Omega$ 51. $0,69 \text{ A}$ 52. $0,345 \text{ A}$ 53. $1,33 \mu\text{F}$
 54. 80 V 55. $144 \mu\text{F}$ 56. $1 \cdot 326 \text{ Hz}$ 57. $530,8 \text{ V}$ 58. $39,8 \Omega$, $5,52 \text{ A}$ 59. Vy-
 počítejte f . $E = U = 637 \text{ V}$ 60. 72 V 61. $0,6$, 53° 62. $0,5 \Omega$ 63. $66,3 \text{ V}$
 64. $0,267 \Omega$ 65. $6,28 \Omega$ 66. $2,5 \Omega$ 67. $73,9 \text{ V}$ 68. $2,15 \Omega$ 69. $184,3 \text{ V}$
 70. $96,9 \text{ V}$ 71. $9,825 \Omega$ 72. $\cos \varphi = 0,617$ 6, 51° 50' 73. Vypočítejte X_L a
 Z , pak $U = 15,7 \text{ V}$ 74. Vypočítejte Z , $I = 0,348 \text{ A}$ 75. 220 V 76. 120 V
 77. $188,4 \text{ V}$ 78. $93,7 \text{ V}$ 79. $1,59 \text{ H}$ 80. $0,267 \text{ A}$ 81. 471Ω , 533Ω 82. 60 Hz
 83. 240 Hz 84. $0,048 \text{ H}$, $0,6$ 85. $2,2 \text{ A}$, $1,18 \text{ A}$ 86. 298 V (kosinovou vět-
 tou), zkontrolujte grafickým řešením 87. 276 V 88. 251 V 89. 214 V
 90. $24,85 \text{ A}$ 91. $0,484$, 61° 92. 215 V 93. Vypočítejte X_C , 593Ω 94. 821Ω ,
 $0,268 \text{ A}$ 95. $3,97 \Omega$ 96. Vypočítejte Z , 49° 97. Vypočítejte Z , $0,425$, 65°
 98. 629Ω , 943 V , $1 \cdot 590 \text{ V}$ 99. $0,69 \text{ A}$ 100. $0,427 \text{ A}$ 101. Vypočítejte Z ,
 $0,308 \text{ A}$ 102. $48,2 \Omega$, 24 V , 795 V 103. Vypočítejte Z a X_C , $0,444 \mu\text{F}$
 104. $3,8 \Omega$ 105. Určete Z , $0,707 \text{ A}$, $0,08$ 106. $0,88$, 28° 20', $0,97 \text{ A}$
 107. 437Ω , $1,061$ 108. 84 V , 132 V 109. $0,446$, 63° 30' 110. $0,795 \text{ A}$,
 38° 30' 111. $1,375 \text{ A}$ 112. 22 A , 11 A 113. $17,9 \Omega$, $6,7 \text{ A}$ 114. $12,3 \text{ A}$
 115. 12 A 116. $12,7 \Omega$, $0,472 \text{ A}$ 117. $0,943$ 4, 43° 20' 118. $1,5 \text{ A}$ 119. $2,24 \text{ A}$
 120. $1,32 \text{ A}$, $28,9 \Omega$, $9,6 \Omega$ 121. $52,6 \text{ A}$, 50 A , $16,7 \text{ A}$ 122. $1,86 \text{ A}$, 118Ω
 123. $3,768$, -75° (záporný, proud předbíhá napětí) 124. $4,24 \Omega$, $51,9 \text{ A}$
 125. 6 A , 3 A , $6,7 \text{ A}$, $0,895$ 2, -26° 30' 126. $2,4 \text{ A}$, $1,2 \text{ A}$, $3,6 \text{ A}$ 127.
 $0,059$ 7, $16,75 \Omega$ 128. 145 A , 80 A , $62,9 \text{ A}$ 129. $2,22 \cdot 10^{-3} \text{ S}$, $2 \cdot 10^{-4} \text{ S}$,
 451Ω 130. 11 A , $5,5 \text{ A}$, $7,33 \text{ A}$, $11,16 \text{ A}$ 131. $3,85 \Omega$, $1,56 \text{ A}$ 132. $11,45 \text{ A}$,
 $0,565 \text{ A}$ 133. $0,667 \text{ A}$, $0,69 \text{ A}$ 134. 80 A 135. $0,68$ 136. $4,5 \text{ kVAr}$ 137.
 $19,26 \text{ A}$ 138. $0,75$ 139. $0,809 \text{ A}$, $0,98$ 140. $3,5 \text{ A}$ 141. $12,96 \text{ A}$ 142. 165 W ,
 $1,32 \text{ Kcs}$ 143. $37,5 \Omega$, 128 mH 144. $1,76 \text{ kW}$, $1,32 \text{ kVAr}$ 145. $1,725 \text{ A}$,
 $379,5 \text{ VA}$ 146. $36,2 \mu\text{F}$ 147. $144 \mu\text{F}$ 148. 70 kVAr 149. zmenšení o 10 A
 150. $115,6 \mu\text{F}$ 151. 146 kW 152. $2,27 \text{ kVAr}$ 153. 144 kVAr 154. Jalová
 složka proudu se zmenšila z $52,8 \text{ A}$ na $18,7 \text{ A}$. 119 - 0,92

2. Paralelní obvody

Příklad 26. V obvodu střídavého proudu jsou paralelně zapojeny činný odpor $R = 10 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 25 \Omega$. Jak velký je zdánlivý odpor Z (impedance) obvodu?

Obr. VI-21

Řešení. Paralelní zapojení činného a indukčního odporu ukazuje schéma na obr. VI-21a. Pro výpočet impedance Z platí:

$$\frac{1}{Z} = \sqrt{\frac{1}{R^2} + \frac{1}{X_L^2}}$$

$$\frac{1}{Z} = \sqrt{\left(\frac{1}{10}\right)^2 + \left(\frac{1}{25}\right)^2} = \sqrt{0,01 + 0,0016} = \sqrt{0,0116} = 0,1077$$

$$Z = \frac{1}{0,1077} = 9,28 [\Omega]$$

Příklad 27. Činný odpor $R = 20 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 50 \Omega$ jsou paralelně zapojeny v obvodu střídavého proudu (obr. VI-21a). Jaký je účinník $\cos \varphi$ a fázový úhel φ ?

Řešení. Podle vektorového diagramu na obr. VI-21b platí:

$$\operatorname{tg} \varphi = \frac{I_L}{I_R} = \frac{R}{X_L} = \frac{R}{\omega L}$$

$$\operatorname{tg} \varphi = \frac{20}{50} = 0,4, \quad \cos \varphi = 0,928$$

$$\varphi = 21^\circ 50'$$

Fázový posun φ je v tomto případě kladný (proud je zpožděn za napětím).

Příklad 28. Na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$ je paralelně připojen činný odpor $R = 50 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 100 \Omega$. Jaký proud I teče obvodem?

Řešení. Vypočteme proud na každém odporu. Celkový proud určíme z vektorového diagramu na obr. VI-21b.

$$I_R = \frac{U}{R} = \frac{220}{50} = 4,4 [\text{A}]$$

$$I_L = \frac{U}{X_L} = \frac{220}{100} = 2,2 [\text{A}]$$

$$I = \sqrt{I_R^2 + I_L^2} = \sqrt{4,4^2 + 2,2^2} = \sqrt{19,36 + 4,84} = \sqrt{24,2} = 4,92 [\text{A}]$$

Pro výpočet celkového proudu při paralelně zapojených odporech R a X_L můžeme zapsat vztahy:

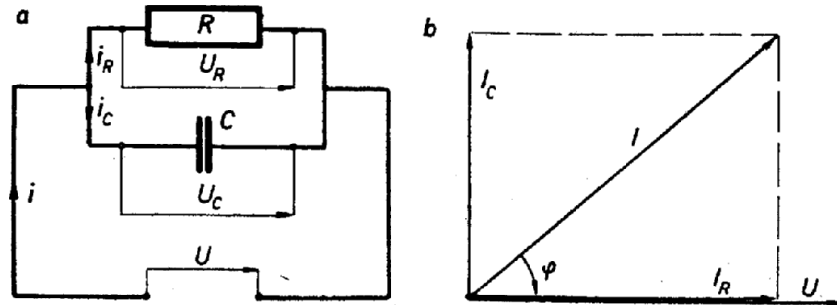
$$I = \sqrt{I_R^2 + I_L^2} = U \cdot Z = U \cdot \sqrt{\left(\frac{1}{R}\right)^2 + \left(\frac{1}{X_L}\right)^2} = U \cdot \sqrt{\left(\frac{1}{R}\right)^2 + \left(\frac{1}{\omega L}\right)^2}$$

Pokud nejsou u vzorců v závorce uvedeny jednotky veličin, dosazují se při výpočtech jednotky základní.

- 110.** Vypočtete úhel fázového posunu φ mezi proudem a napětím při paralelním spojení činného odporu $R = 17,5 \Omega$ a indukčního odporu $X_L = 22 \Omega$ v obvodu střídavého proudu.
- 111.** Při paralelním spojení činného odporu a indukčnosti je zdánlivá vodivost (admittance) obvodu $Y = 0,0125 \text{ S}$. Jaký proud I teče obvodem při napětí zdroje $U = 110 \text{ V}$? (Zdánlivá vodivost je převrácenou hodnotou zdánlivého odporu Z .)
- 112.** V obvodu střídavého proudu jsou paralelně zapojeny činný odpor $R = 5 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 10 \Omega$. Vypočtete proud I na každém odporu, jestliže napětí zdroje $U = 110 \text{ V}$.
- 113.** Vypočtete zdánlivý odpor (impedanci) obvodu s paralelně zapojeným činným odporem $R = 20 \Omega$ a indukčním odporem $X_L = 40 \Omega$. Jaký proud I teče obvodem při střídavém napětí $U = 120 \text{ V}$?
- 114.** Na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$ jsou paralelně zapojeny činný odpor $R = 20 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 40 \Omega$. Jaký proud I teče obvodem? (Vypočtete nejprve proudy na odporech.)
- 115.** Činný odpor $R = 2 \Omega$ a indukčnost $L = 2 \text{ H}$ jsou paralelně připojeny ke zdroji střídavého napětí $U = 24 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$. Jaký proud I teče tímto obvodem? (Sledujte vztahy v poznámce za příkladem 28.)

116. Vypočítejte zdánlivý odpor (impedanci) Z střídavého obvodu s paralelně zapojenými odpory $R = 15 \Omega$ a $X_L = 25 \Omega$. Jak velký proud I teče obvodem při napětí zdroje $U = 6 \text{ V}$?

Příklad 29. Činný odpor $R = 25 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 12 \Omega$ jsou paralelně zapojeny v obvodu střídavého proudu. Jaký je zdánlivý odpor (impedance) obvodu Z ?

Obr. VI-22

Řešení. Schéma paralelního spojení odporů R a X_C je na obr. VI-22a. Pro toto zapojení platí:

$$\frac{1}{Z} = \sqrt{\left(\frac{1}{R}\right)^2 + \left(\frac{1}{X_C}\right)^2} = \sqrt{\left(\frac{1}{R}\right)^2 + \left(\frac{1}{\omega C}\right)^2}$$

$$\frac{1}{Z} = \sqrt{\left(\frac{1}{25}\right)^2 + \left(\frac{1}{12}\right)^2} = \sqrt{\frac{1}{625} + \frac{1}{144}} = \sqrt{\frac{144 + 625}{90\,000}} =$$

$$= \sqrt{\frac{769}{9 \cdot 10^4}} = \frac{\sqrt{769}}{\sqrt{90\,000}} = \frac{27,73}{300}$$

$$Z = \frac{300}{27,73} = 10,8 \text{ } [\Omega]$$

Příklad 30. Jak velký je účinník $\cos \varphi$ a úhel fázového posunu mezi proudem a napětím při paralelním zapojení činného odporu $R = 100 \Omega$ a kondenzátoru s kapacitou $C = 1 \mu\text{F}$ na zdroj střídavého napětí $U = 6 \text{ V}$, $f = 10 \text{ Hz}$?

Řešení. Podle vektorového diagramu na obr. VI-22b platí:

$$\cos \varphi = \frac{I_R}{I} = \frac{I_R}{\sqrt{I_R^2 + I_C^2}} = \frac{1}{\sqrt{1 + R^2 \omega^2 C^2}}$$

Nejprve musíme znát kapacitní odpor, proudy na jednotlivých odporech a proud celkový.

$$X_C = \frac{1}{2\pi f C} = \frac{1}{2 \cdot 3,14 \cdot 1000 \cdot 1 \cdot 10^{-6}} = 0,159 \cdot 10^3 = 159 \text{ } [\Omega]$$

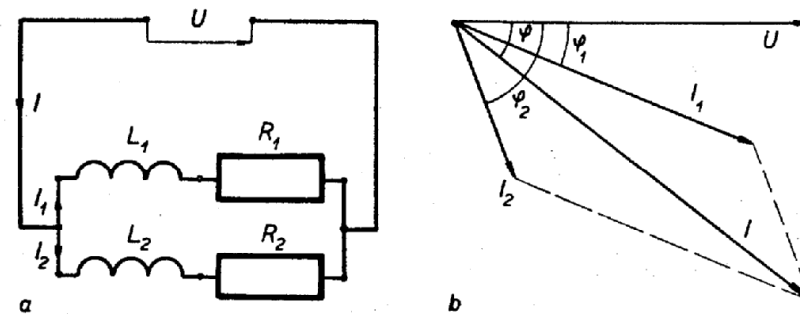
$$I_R = \frac{U}{R} = \frac{6}{100} = 0,06 \text{ } [\text{A}], \quad I_C = \frac{U}{X_C} = \frac{6}{159} = 0,0377 \text{ } [\text{A}]$$

$$I = \sqrt{I_R^2 + I_C^2} = \sqrt{0,06^2 + 0,0377^2} = \sqrt{0,0413} = 0,203 \text{ } [\text{A}]$$

$$\cos \varphi = \frac{I_R}{I} = \frac{0,06}{0,203} = 0,2956, \quad \varphi = -72^\circ 50'$$

Fázový posun φ je v daném případě záporný, protože proud předbíhá napětí.

Příklad 31. Dvě cívky s činnými odpory $R_1 = 5 \Omega$, $R_2 = 7,5 \Omega$ a indukčnostmi $L_1 = 0,005 \text{ H}$, $L_2 = 0,01 \text{ H}$ jsou paralelně připojeny ke zdroji střídavého napětí $U = 12 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$. Jaký proud I protéká každou z cívek?

Obr. VI-23

Řešení. Schéma paralelního zapojení dvou cívek je na obr. VI-23a, příslušný vektorový diagram je na obrázku VI-23b. K výpočtu každého proudu musíme znát příslušnou impedanci Z .

$$Z_1 = \sqrt{R_1^2 + (2\pi f L_1)^2} = \sqrt{5^2 + (2 \cdot 3,14 \cdot 50 \cdot 0,005)^2} =$$

$$= \sqrt{5^2 + 1,57^2} = \sqrt{27,465} = 5,24 \text{ } [\Omega]$$

$$Z_2 = \sqrt{R_2^2 + (2\pi f L_2)^2} = \sqrt{7,5^2 + (2 \cdot 3,14 \cdot 50 \cdot 0,01)^2} =$$

$$= \sqrt{7,5^2 + 3,14^2} = \sqrt{66,11} = 8,13 \text{ } [\Omega]$$

$$I_1 = \frac{U}{Z_1} = \frac{12}{5,24} = 2,29 \text{ } [\text{A}] \quad I_2 = \frac{U}{Z_2} = \frac{12}{8,13} = 1,475 \text{ } [\text{A}]$$

Celkový proud I (podle diagramu na obr. VI-23b) vypočteme užitím kosinové věty: $I = \sqrt{I_1^2 + I_2^2 - 2 \cdot I_1 \cdot I_2 \cdot \cos \varphi}$.

117. V obvodu střídavého proudu je zapojen činný odpor $R = 50 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 53 \Omega$. Vypočítejte fázový posun φ mezi proudem a napětím, jsou-li odpory spojeny paralelně.
118. Při paralelním spojení činného odporu a kondenzátoru v obvodu střídavého proudu je zdánlivá vodivost (admittance) $Y = 0,125 \text{ S}$. Jaký proud I teče obvodem při napětí zdroje $U = 12 \text{ V}$?
119. Jaký proud I teče obvodem, v němž jsou na střídavé napětí $U = 60 \text{ V}$ paralelně zapojeny odpory $R = 30 \Omega$ a $X_C = 60 \Omega$?
120. V obvodu střídavého proudu jsou paralelně zapojeny odpory R a X_C . Jak velké jsou odpory R a X_C a jaký celkový proud I teče obvodem, jestliže na odporu R je proud $I_R = 0,416 \text{ A}$ a na odporu X_C je proud $I_C = 1,25 \text{ A}$?
121. Kondenzátor s kapacitním odporem $X_C = 6 \Omega$ a činný odpor $R = 2 \Omega$ jsou paralelně zapojeny na zdroj střídavého napětí $U = 100 \text{ V}$. Jaký proud I teče každým odporem a jaký je celkový proud?
122. Efektivní hodnota proudu tekoucího kondenzátorem $I_C = 1,5 \text{ A}$. Jakou efektivní hodnotu má výsledný proud I a jaká je impedance Z obvodu, je-li kondenzátor spolu s činným odporem $R = 200 \Omega$ paralelně připojen na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$?
123. Činný odpor $R = 12 \Omega$ a kondenzátor s kapacitou $C = 50 \mu\text{F}$ jsou paralelně napojeny na zdroj střídavého napětí s kmitočtem $f = 10^3 \text{ Hz}$. Vypočítejte fázový posun φ mezi proudem a napětím, jestliže platí: $\text{tg } \varphi = \frac{I_C}{I_R} = R \cdot \omega \cdot C = \frac{R}{X_C}$ (obr. VI-22b). (Uvažujte o znaménku vypočteného úhlu φ .)
124. Na zdroj střídavého napětí $U = 220 \text{ V}$ jsou paralelně zapojeny činný odpor $R = 5 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 8 \Omega$. Jaká je impedance Z obvodu a jaký celkový proud I teče obvodem?
125. Vypočítejte proud na odporu $R = 2 \Omega$ a proud na odporu $X_C = 4 \Omega$, jestliže jsou paralelně zapojeny na zdroj střídavého napětí $U = 12 \text{ V}$. Jaký je celkový proud I obvodu? Vypočítejte účinník $\cos \varphi$ a fázový posun φ obvodu.
126. Podle diagramu na obr. VI-23b vypočítejte výsledný proud I dvou paralelně zapojených cívek s činnými odpory $R_1 = 30 \Omega$, $R_2 = 80 \Omega$ a s indukčnostmi $L_1 = 40 \text{ mH}$, $L_2 = 60 \text{ mH}$, jestliže jsou připojeny ke zdroji střídavého napětí $U = 120 \text{ V}$, $f = 10^3 \text{ Hz}$. Jaké proudy tečou cívkami a jaký je celkový proud I ? (Platí vztah $\text{tg } \varphi = \frac{\omega L}{R}$, pro výpočet celkového proudu I dosadte $\cos(\varphi_2 - \varphi_1)$.)

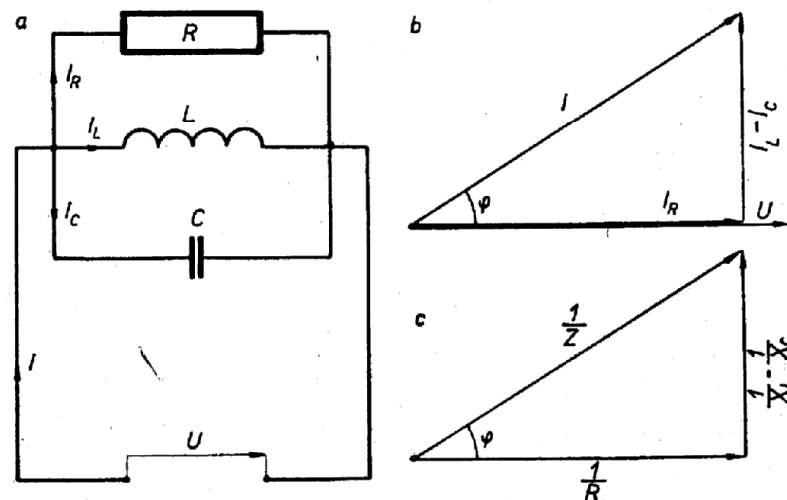
Příklad 32. Na zdroj střídavého napětí $U = 100 \text{ V}$ jsou paralelně zapojeny činný odpor $R = 8 \Omega$, indukční odpor $X_L = 12 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 20 \Omega$. Jaký je zdánlivý odpor (impedance) Z obvodu a jaký proud I teče obvodem?

Řešení. Paralelní spojení daných odporů je znázorněno na obr. VI-24a, diagramy proudů a odporů jsou na obr. VI-24b, c. Podle diagramu na obr. VI-24c můžeme zapsat:

$$\frac{1}{Z} = \sqrt{\left(\frac{1}{R}\right)^2 + \left(\frac{1}{X_L} - \frac{1}{X_C}\right)^2} = \sqrt{\left(\frac{1}{8}\right)^2 + \left(\frac{1}{12} - \frac{1}{20}\right)^2}$$

$$\frac{1}{Z} = \sqrt{\left(\frac{1}{8}\right)^2 + \left(\frac{1}{12} - \frac{1}{20}\right)^2} = \sqrt{\left(\frac{1}{64} + \frac{1}{900}\right)} = \sqrt{\frac{964}{57600}} = \frac{31,05}{240}$$

$$Z = \frac{240}{31,05} = 7,74 [\Omega], \quad I = \frac{U}{Z} = \frac{100}{7,74} = 12,9 [\text{A}]$$

Obr. VI-24

Příklad 33. V proudovém obvodu podle obr. VI-24a jsou paralelně zapojeny odpory $R = 20 \Omega$, $X_L = 25 \Omega$ a $X_C = 13,75 \Omega$. Máme vypočítat proudy v jednotlivých větvích a celkový proud obvodu, je-li připojen na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$.

Řešení. Proudů na jednotlivých odporech vypočteme podle Ohmova zákona.

Pro výpočet celkového proudu obvodu platí vztahy:

$$I = \frac{U}{Z} = \sqrt{I_R^2 + (I_C - I_L)^2} \quad (\text{obr. VI-24b})$$

$$I_R = \frac{U}{R} = \frac{220}{20} = 11 \text{ [A]} \quad \text{— je ve fázi s napětím}$$

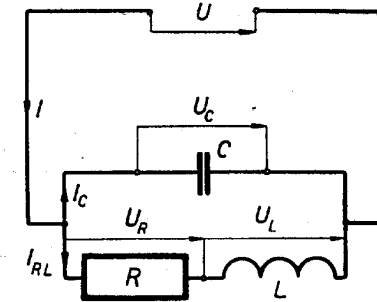
$$I_L = \frac{U}{X_L} = \frac{220}{25} = 8,8 \text{ [A]} \quad \text{— je zpožděn } 90^\circ \text{ za napětím}$$

$$I_C = \frac{U}{X_C} = \frac{220}{13,75} = 16 \text{ [A]} \quad \text{— předbíhá napětí o } 90^\circ$$

$$I = \sqrt{11^2 + (16 - 8,8)^2} = \sqrt{121 + 51,84} = \sqrt{172,84} = 13,15 \text{ [A]}$$

127. V obvodu střídavého proudu je paralelně zapojen činný odpor $R = 20 \Omega$, indukční odpor $X_L = 25 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 13,75 \Omega$. Vypočítejte celkovou zdánlivou vodivost (admitanci) Y a celkový zdánlivý odpor Z (impedanci) obvodu (obr. VI-24).
128. Na střídavý zdroj s napětím $U = 220 \text{ V}$ jsou paralelně zapojeny: činný odpor $R = 1,52 \Omega$, indukční odpor $X_L = 2,75 \Omega$ a kapacitní odpor $X_C = 3,5 \Omega$ (obr. VI-24). Jak velký proud I teče každým odporem?
129. Jaká je admitance Y , vodivost G a jak velký je zdánlivý odpor (impedance) Z , jestliže na zdroj střídavého proudu o kmitočtu $f = 6 \cdot 10^5 \text{ Hz}$ jsou paralelně zapojeny: činný odpor $R = 5 \text{ k}\Omega$, cívka s indukčností $L = 50 \mu\text{H}$ a kondenzátor s kapacitou $C = 2 \text{ nF}$?
130. Na střídavé napětí $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$ jsou paralelně zapojeny odpory: činný $R = 20 \Omega$, indukční $X_L = 40 \Omega$ a kapacitní $X_C = 30 \Omega$. Vypočítejte proudy na jednotlivých odporech a celkový proud obvodu.
131. V obvodu střídavého proudu je paralelně zapojen činný odpor $R = 5 \Omega$, kapacitní odpor $X_C = 3 \Omega$ a indukční odpor $X_L = 2 \Omega$. Jak velký proud I teče obvodem, jestliže napětí zdroje $U = 6 \text{ V}$?
132. V obvodu střídavého proudu je zapojena cívka s činným odporem $R = 0,5 \Omega$ a indukčností $L = 500 \mu\text{H}$. Paralelně připojený kondenzátor má kapacitu $C = 300 \mu\text{F}$. Jaký proud teče vinutím cívky a jaký kondenzátorem, jestliže napětí zdroje $U = 6 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$? Schéma je na obr. VI-25.

133. Pro zapojení na obr. VI-25 vypočítejte proud ve vinutí cívky a proud kondenzátoru, jestliže činný odpor cívky $R = 100 \Omega$, indukčnost cívky $L = 1 \text{ H}$, kapacita kondenzátoru $C = 10 \mu\text{F}$ a napětí střídavého zdroje $U = 220 \text{ V}$, $f = 50 \text{ Hz}$.

Obr. VI-25

54. 80 V 55. $144 \mu\text{F}$ 56. $1 \text{ k}326 \text{ Hz}$ 57. $530,8 \text{ V}$ 58. $39,8 \Omega$, $5,52 \text{ A}$ 59. Vypočítejte f . $E = U = 637 \text{ V}$ 60. 72 V 61. $0,6$, 53° 62. $0,5 \Omega$ 63. $66,3 \text{ V}$ 64. $0,267 \Omega$ 65. $6,28 \Omega$ 66. $2,5 \Omega$ 67. $73,9 \text{ V}$ 68. $2,15 \Omega$ 69. $184,3 \text{ V}$ 70. $96,9 \text{ V}$ 71. $9,825 \Omega$ 72. $\cos \varphi = 0,617$ 6, $51^\circ 50'$ 73. Vypočítejte X_L a Z , pak $U = 15,7 \text{ V}$ 74. Vypočítejte Z , $I = 0,348 \text{ A}$ 75. 220 V 76. 120 V 77. $188,4 \text{ V}$ 78. $93,7 \text{ V}$ 79. $1,59 \text{ H}$ 80. $0,267 \text{ A}$ 81. 471Ω , 533Ω 82. 60 Hz 83. 240 Hz 84. $0,048 \text{ H}$, $0,6$ 85. $2,2 \text{ A}$, $1,18 \text{ A}$ 86. 298 V (kosinovou větou), zkontrolujte grafickým řešením 87. 276 V 88. 251 V 89. 214 V 90. $24,85 \text{ A}$ 91. $0,484$, 61° 92. 215 V 93. Vypočítejte X_C , 593Ω 94. 821Ω , $0,268 \text{ A}$ 95. $3,97 \Omega$ 96. Vypočítejte Z , 49° 97. Vypočítejte Z , $0,425$, 65° 98. 629Ω , 943 V , $1 \text{ k}590 \text{ V}$ 99. $0,69 \text{ A}$ 100. $0,427 \text{ A}$ 101. Vypočítejte Z , $0,308 \text{ A}$ 102. $48,2 \Omega$, 24 V , 795 V 103. Vypočítejte Z a X_C , $0,444 \mu\text{F}$ 104. $3,8 \Omega$ 105. Určete Z , $0,707 \text{ A}$, $0,08$ 106. $0,88$, $28^\circ 20'$, $0,97 \text{ A}$ 107. 437Ω , $1,061$ 108. 84 V , 132 V 109. $0,446$, $63^\circ 30'$ 110. $0,795 \text{ A}$, $38^\circ 30'$ 111. $1,375 \text{ A}$ 112. 22 A , 11 A 113. $17,9 \Omega$, $6,7 \text{ A}$ 114. $12,3 \text{ A}$ 115. 12 A 116. $12,7 \Omega$, $0,472 \text{ A}$ 117. $0,943 \text{ A}$, $43^\circ 20'$ 118. $1,5 \text{ A}$ 119. $2,24 \text{ A}$ 120. $1,32 \text{ A}$, $28,9 \Omega$, $9,6 \Omega$ 121. $52,6 \text{ A}$, 50 A , $16,7 \text{ A}$ 122. $1,86 \text{ A}$, 118Ω 123. $3,768$, -75° (záporný, proud předbíhá napětí) 124. $4,24 \Omega$, $51,9 \text{ A}$ 125. 6 A , 3 A , $6,7 \text{ A}$, $0,895 \text{ A}$, $-26^\circ 30'$ 126. $2,4 \text{ A}$, $1,2 \text{ A}$, $3,6 \text{ A}$ 127. $0,059 \text{ A}$, $16,75 \Omega$ 128. 145 A , 80 A , $62,9 \text{ A}$ 129. $2,22 \cdot 10^{-3} \text{ S}$, $2 \cdot 10^{-4} \text{ S}$, 451Ω 130. 11 A , $5,5 \text{ A}$, $7,33 \text{ A}$, $11,16 \text{ A}$ 131. $3,85 \Omega$, $1,56 \text{ A}$ 132. $11,45 \text{ A}$, $0,565 \text{ A}$ 133. $0,667 \text{ A}$, $0,69 \text{ A}$ 134. 80 A 135. $0,68$ 136. $4,5 \text{ kVAr}$ 137. $19,26 \text{ A}$ 138. $0,75$ 139. $0,809 \text{ A}$, $0,98$ 140. $3,5 \text{ A}$ 141. $12,96 \text{ A}$ 142. 165 W , $1,32 \text{ k}\Omega$ 143. $37,5 \Omega$, 128 mH 144. $1,76 \text{ kW}$, $1,32 \text{ kVAr}$ 145. $1,725 \text{ A}$, $379,5 \text{ VA}$ 146. $36,2 \mu\text{F}$ 147. $144 \mu\text{F}$ 148. 70 kVAr 149. zmenšení o 10 A 150. $115,6 \mu\text{F}$ 151. 146 kW 152. $2,27 \text{ kVAr}$ 153. 144 kVAr 154. Jalová složka proudu se zmenšila z $52,8 \text{ A}$ na $18,7 \text{ A}$. 139 - 0,902